

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — El. Félévre . . . 9 kor. — El. Negyedévre. 3 kor. — El. Negyedévre 4 kor. 30 B.

VIDÉKEN:

Felelős szerkesztő és lefoglalónos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter Biedermann-palosa, földszint, az udvarban hátul.

Elet és halál.

Az ember története két részből áll. Az egyik az élet, a másik a halál.

Melyik rész ér többet: az élet, vagy a halál? Miért küzd az ember: az életért, vagy a halálért? Miért érdemes áldozni: az életért, vagy a halálért? S minek a fegyverei érnek többet, az életnek, vagy a halálnak fegyverei?

Olvassuk az ujságban, félhivatalosok sima és simitó tolla nyomán, hogy a monarchia legfőbb haditanácsának döntése szerint már legközelebb megvalósul az a nagy reform, amelyre a legfőbb katonai körök már régóta készülnek.

Uj ágyura van szükség, azonkívül kell tarack a gyalogság számára s szükséges a hegyi tüzérség „szerves kifejlesztése”, aminek a költsége mintegy potom 150 millió koronára rug, — a legénység és tiszti-létszám szükséges felemelése nélkül, ami utóbb következik.

Ötezeröttszáz uj gyors-tüzü ágyu, tömérdek tarack és szerves hegyi tüzérség: vajjon az életet szolgálja-e vagy a halált? S a befektetett 150 millió, amelyet keservesen izzaszt ki magából az élet és a produktív munka, az életnek vagy a halálnak teszené szolgálatot?

Minő csodálatos oktalanság ez, mely végigvonul az emberiség történetén, hogy míg egyrészt a legnagyobb elmék és a legnemesebb gondolkodók az életnek kellő értékesítésére, az élet küzdelmeinek könnyítésére, az élet becsének lehető mélyítésére s az életet szolgáló erők lehető fenntartására és erősítésére törekcszenek, addig másrészt zseniális fők abban török magukat, hogy lehetőleg példátlan és páratlanul romboló szerszámokat eszeljenek ki, amelyek lehetőleg sikeresen minél több életet pusztítsanak el a világ színéről. S az oktan világ ezekre a gyilkos szerszámokra költi a tömérdek pénzt, holott az élet szolgálata csak tengődik valahogy, mert a gyilkos terhek sulya még a lélekzetét is elfojtja.

A tudomány férfiai odaadással és önfeláldozó készséggel keresik, mi módon tehetnék ártalmatlanná az emberiség régi és állandó ellenségeit: a ragályos és ragadozó betegségek szörnyü fajtáit. Önként, buzgóságból, lelkes hévvel keresik a pusztító epidémiák orvosságát s boldogok, ha megtalálják ezt vagy azt a szérumot, a skarlát, diftéria, kolera, tüdővész stb. leszerelésére és legyőzésére. Az emberiségnek mily végtelen nagy szolgálata rejlik ebben a működésben, mely a veszendő élet megmentésére irányul s mily kevésbe kerül azokkal a milliókkal és milliárdokkal szemben, amelyek a viruló egészségben álló élet elvesztésére valók.

Szinte ugy tetszik, hogy az orvosi tudomány s minden humanizmus és jótékonyosság csak arra jó, hogy a gondosan fenntartott és megmentett élet rendelkezésére álljon az ágyuk és fegyverek halálosztó tömegének.

Spangát, a gyilkost, amikor felmetszette az ereit, a legjobb professzorok gyógyították. Miért? Hogy föl lehessen akasztani! A

A lány.

Mint törékeny bábút, úgy becézgetém,
Minden szavát csengő rimbe szedtem én.
Imádtam, mint más a magas Istenét,
Csókokkal borítam mind a két kezét.
Sirva könyörögtem egy-egy csókjaér'
S mindezért egy édes mosoly volt a bér.
Addig becézgettem és szírogatám:
Amig egy szép reggel, — elhagyott a lány.

Átok mi felváltá ajkamon a szót,
Méreg volt mit tollam a papírra rótt.
Hogy ha hozzá szóltam: gúny volt a szavam,
Festett szerelemben ringattam magam;
Hogy csapodár, csalfa, szivtelen, kaczer,
S rossz benne a lélek, rossz a szív, a vér:
Mindenütt elmondtam s addig átkozám:
Amig egy szép reggel, — visszajött a lány.

Szebenyei József.

Mese egy boldog asszonyról.

Ez a végszava Gizi? Férjhez megy ahoz, kit nem szeret? Eladja magát pénzért, gazdaságért? Várjon reám. Két év mulva irodát nyitok s elveszem. Ne legyen olyan, mint a többi, ne tépje szét lelkem álmát. — Mondá könyörögve Géza.

Gizi az izgatottságtól remegő hangon válaszolta: Géza! tudja, hogy szeretem. Soká küzdöttem, nehezen határoztam — hiába! maga szegény. Soká lesz még kész s akkor is még bizonytalan pálya előtt áll. Én is szegény vagyok, nincsen hozományom. Vágyom a nyugodt élet, s jólét után. Szüleim terhére sem akarok lenni. Mire maga nőszülhet, megvénülök. Az igaz, hogy Kornél nem szép s nem is fiatal, de — gazdag. Kielégítheti minden igényemet... Felejtsem el Géza. Meglehet szerelem nélkül is elni. Az idő jó orvos. Barátnőim már is irigykednek. Édes anyám, rokonaim mind ezt tanácsolják. Nem tehetek másképp, váljunk el.. Feledjen el!

Géza sápadtan állott fel. „Legyen, gyógyulást fogok keresni. Nem vetem szemére azt, hogy hitegetett. Jól teszi a mit tesz. A fő a pénz, igaza van... Isten vele!”

A lányok összeülve tárgyalják a nap eseményeit.

Margit meglátogatta ma Gizit, barátnőjét; ki nemrég ment férhez a vagyonoskereskedőhöz: K Kornélhoz.

Mint mondani szokták, jó parhiet csinált. A lány, illetőleg a fiatal asszony szép, művelt, kedves. Ábrándos kék szem sok szivet gyújtott lángra; sötét hajáról sok fűzfa poéta dalolt égvén, a szerelmi lázban. Piczi piros szája, gödrös két orczája, különösen ha mosolyog, ellenállhatatlan. Úr darabos modoru, félszeg ember ugyan, — de vagyonos s így hozzá ment. Suttogják, mert Istenem annyi mindent beszélnek az emberek, — hogy mást szeretett. Dőlczeg fiatal embert, ki kedves volt, művelt volt. De szegény s még csak ügyvéd jelölt. Talán hűséget is esküdtött neki a leány s

Tavaszi ujdonságok.

Napernyő, Öv glace és nyári keztyü, köött szövött áru nyakkendő, Boi legyező, arcfátyol, zsebkendő mindennemű toilett cikk, kéri és olda táska, Uri fehérneműek jutányos áron beszerezhetők:

Bartha Kálmán főtéri üzletében (városház épület) szalott ár Tisztviselőknek 5% engedmény.

tudomány elhárítja a betegségek veszedelmét s mi féltő gonddal neveljük erősre, egészségesre, gyönyörűre a gyermekeinket. Miér? Hogy odavessük azután martalékkal a legtökéletesebben működő gyors-tüzelő ágyu elé.

S hagyján ilyen teher, ekkora fegyverkezés s ennyi káprázatos költség és áldozat oly országban, amely mindezt nemzeti hadsereg kezébe adja, nemzeti czélok szolgálataiban.

Oly országokban, amelyekben nemzeti hadsereg védi, oltalmazza, viszi előbbre a nemzet erejét, ott el lehet mondani, hogy a halál tegyvereire szánt áldozatok valójában egy felsőbb életet: a nemzet életét szolgálják. De nálunk, ahol a közös ármádiáról van szó, amely a mi nemzeti voltunkat lenézi s nemzeti életünket nem-hogy támogatná, hanem szembe helyezkedik mindennel, ami magyar! Nálunk ugyan kár minden krajezárért, amit ekképp milliókban kidobunk, meddőn és haszontalanul.

ORSZAGGYÜLES.

— A képviselőház ülése. —

Werner Gyula képviselő ur megint végigsuhintott a szászokon. Így kezdette beszédét a mai ülés első szónoka, a szász nemzeti-égit.

Melzer Vilmos, a ki Werner Gyulának vádjait egyszerűen alaptalanoknak mondotta. — Állításának bebizonyítására azonban nem tudott érveket felhozni, úgy hogy most már meg van mindenki győződve, hogy Werner Gyulának a szászok ellen intézett támadása nagyon is jogosult volt. Utána

Wlassics miniszter állott fel szólásra, hogy a vitában eddig elhangzott beszédekre reflektáljon. Beszéde folyamán több öszinte kijelentést tett, melyek az egész Ház helyeslésével találkoztak. Beismerte, hogy a tárca dotációjá csekély, de a pénzügyi viszonyok olyanok, hogy most többet nem lehet e célra fordítani. A német nyelvet az elemi iskolákban nem tartja szükségesnek, de igenis a középiskolákban. Túlterhelés az új tantervben nincs, de egyes professzorok rendszere helytelen.

A miniszter is óhajtja a kulturális decentralizációt és azt hiszi, hogy a harmadik egyetem felállítása előbb-utóbb tényre fog válni, de jelenleg kielégítőnek tartja e tekintetben azt a helyes intézkedést, mely a jogi szakoktatásra vonatkozó javaslatban foglaltatik, a mely nemsokára mint törvényjavaslat fog előterjesztetni.

A tanítók nyugdíjának rendezése céljából új matematikai alapokon nyugvó nyugdíjtörvényt fog előterjesztetni, mely az igényeket lehetőleg ki fogja elégíteni és a most fennálló visszasszágokat meg fogja menteni.

A Kossuth-pártnak az 1848. XX. törvényszikk végrehajtása iránt beterjesztett határozati javaslatot illetőleg kijelenti, hogy a kormány megfontolás tárgyává teszi, hogy nem volna e helyes az egyes egyházak dotációját törvénynyel rendezni (Általános helyeslés.) A határozati javaslatot nem fogadja el. (Ellentmondás a szélsőbaloldalon.)

A kormány a felekezeti-küliséget nem protegalja, de viszont a lelkiismereti szabadságnak sem akaratát vetni, miért is Bakó Ferenc határozati javaslatát sem fogadja el. Zichy Jánosnak beszédjére reflektálva azt mondja, hogy a mostani kultúra a keresztény civilizáció eszméin alapszik. Ezt nem csak szóló, de minden modern bölcsész így vallja. Azonban nem oszthatja Zichynek azt a nézetét, hogy a liberális ember istentagadó. Nem hagyhatja az istentagadás vádját azon a párton, melyhez tartozik. Az államnak a vallások fölött kell állania, de arra ügyelnie kell, hogy minden vallás a nemzeti érzéstől legyen áthatva.

A közoktatás terén állami omnipotenciáról nem lehet szó. Hiszen az ország tízennégyezer iskolája közül csak ezernyolcszáz állami iskola. Sőt ellenkezőleg a miniszternek az a nézete, hogy az államnak éppen e téren sokkal nagyobb hatalomra van szüksége, mint a minővel most rendelkezik.

Wlassics miniszter hazafias és őszinte beszédét a néppárt kivételével az egész Ház zajos helyesléssel honorálta. Egyes kijelentéseit megtapsolták.

Major Ferenc: Hosszasan fejtegeti a középiskoláknak hibáit s a miniszterrel polemizálva sorra kifejti, minő újításokat s változtatásokat kellene eszközölni ottan. Így a többek közt helyteleníti, hogy a latin nyelvet már az első osztályban kezdik tanítani, szerinte ezt csak az ötödikben kellene elkezdni.

A szakiskolák rendszereit is hosszasan fejtegeti.

A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a néppárton.)

Bartal Aurél: (Zaj a néppárton.)

Ernst Sándor: Halljuk Stomfát!

Zboray: Beszéljen a stomfai választásról!

Bartal: Az 1848. XX. törvénycikkkel foglalkozva, megelégedését nyilvánítja a miniszter nyilatkozata fölött.

Ezután a felvidéki pánszlávizmusról beszél és kívánatosnak tartja, hogy a nemzetellenes szellemű papok és tanítók statulumot ne kaphassanak. A tanítói nyugdíjtörvény revízióját sürgeti. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés.)

Szünet.

Szünet után

Werner Gyula személyes kérdésben szólal fel. Melzer visszautasította az ő vádjait. Ő (Werner) nem vádakot, hanem tényeket hozott fel. Tényeket az iránt, hogy milyen nemzetellenes könyveket tanítanak a szász iskolákban. Az a kérdés, hogy helyeslik-e a szász képviselők ezt? Igen, vagy nem? Ez a kérdés. (Zajos helyeslés.) Ő kijelenti, hogy mindig harcolni fog a szászok e törekvései ellen. (Zajos helyeslés.)

Wlassics Gyula kultuszminiszter: Előbbi felszólalásában általános nem érintette, hogy a tankönyveknek nem szabad a törvényvel ellenkezése jönni, most ez esetben osztja Werner nézetét. Ő direkt tankönyveket irat a nemzetiségi iskoláknak, de sajnos tapasztalja, hogy a szászok nem tartják be annak a szellemét. (Zaj a függetlenségi párton: Kényszerítse őket!)

Wlassics: Törvénytelenséget nem követhetek el.

Kialtások a szélső balon: El kell kobozni!

Wlassics: Igéri, hogy a tankönyveket ismét revízió alá fogják venni. (Helyeslés jobbról.)

mégis máshoz ment. Ifjú turbékolásból a mai pőzai világban meg nem lehet élni... Meg volt a fényes esküvő, napokig beszéltek róla a városban...

Az esküvő napján a város melletti kis erdőben halva találtak a Z. Géza ügyvédjelöltet. Vajtaszni ment állítólag, s hogy-hogynem fejezve elsült s a golyó szívébe fúródott. A lapok azt írták, véletlenül történt. Kár szegény fiúért, tehetséges költő volt, kinek dalai tevé voltak buval, bánattal... Azok a kék szemek... az az éjszórét haj! Nagy temetése volt sokan megsiratták, hamar elfeledtek. Csak az édes anyja siratta zokogva és még valaki más.

Margit beszél barátnőinek, a kik irigykedve hallgatják, mi mindent látott. Képzeld te, mondja Margit — belépve a kapun, mintha tünderkertbe léptem volna. Az udvar telve rózsafakkal, virágokkal. Középen kis szökőkút, ép most hozta a kertet rendbe a kertész. A királynői természetű Matild, felsőhajtott: a mire én vágyom.

Margit folytatta:

Belépünk a folyosóra, mely pálmákkal, virágokkal volt díszítve. A padlón puha smyrna szőnyeg. Az ajtóban fogadott Gizi kin remek pongyola volt, abból a virágos szőnyegből, melyet a minap láttunk gyönyörű csipkével díszítve. A lakás pompás. Hat szobájuk van. A fogadó szobába, melybe vezetett az a butorzat van, mely oly feltűnést keltett. A falon tájképek, az egyik saroktan ezüst keretben hatalmas álló tükör, más kettőben egy-egy kis asztalka rakva csecsebecsekkel. Apró ezüst servizek, parányi porcellán figurák. Szemben a tükörrel fehér kandalló ékes faragványokkal. Az asztalon díszművek — képzőművek Zichy, Arany albuma, Madách, Petőfi. Az ebédlőben óriási étszeres szekrény rakva ezüstneműekkel, finom porcellánokkal. Nehéz máti butorok. A halószoba világoskék butoraival hájójó Parányi fotelek, faragványos ágy, oldalán zománcból pajzán Amor kuczag. A többi szobáját meg se néztem, mert haza jött a Gizi ura. Az igaz, hogy eseten, félszeg, de Gizit nagyon szereti.

Csak úgy lesi a gondolatait, neje minden szava parancs, minden óhaja teljesül. Kapott az urától drága ékszereket, ruhával feltűnést fog kelteni, Ugy él mint egy királynő. Be boldog is Gizi, sóhajtott fel Ilonka. Ritka szerencséje volt, mondja Margit...

Ugyan ekkor fényesen butorozott szobájában a puha diványon zokog a fiatal asszony. Surún hull a könyve, habteste meg-meg reszket a g rcs zokogástól. A ragyogó kékszemre könnyfátyol borul, a szőke haj ziláltan homlik le... Kezében egy óva rejtgetett arcképet szorit. Elhalmozza csókjaival, fűrészt forró könnyével.

Az, az arckép az elhunyt ideálé. Keservesen zokog a fiatal asszony, siratja élte letűnt boldogságát, siratja lelke szép álmait, siratja a meghalt kedveset, kit ő kergetett a halálba.

Margit befejezve beszédét, ismét felsőhajtott: „Istenem be boldog is az a Gizi, be irigylesre méltó!” Sajó Béla.

IFJ. WIDDER SÁMUEL

Piac-utca 75. Bankpalotával szemben. A közelgő izr. husvéti ünnepeken mindenféle husvéti כשר של פסח vegyes felvágottak, tormás virali, ugyazintén szilagy-

sagi Ó-szilvórium és bor kapható.

Krónika.

A legfurcsább betű. Próbát előtt a színpadon bejelölték a színészek. Szóba került a *ty* betű különös sajátsága:

— Hogyan van az, hogy a *tyuk*-on kívül egyetlen magyar szó sem kezdődik *ty*-vel?

Az öreg Znojemszky karmester, akinek elei bizony isten nem segítettek elfoglalni ezt a hazát, szörnyen elcsodálkozott:

— Na, hogy még lehet ilyet beszélni? Én magam dudok tiz szót megmontani, ami kezdődik a *ty* val.

Kíváncsi érdeklődés fordult az ősz karmester felé, aki az ujjain kezdte számlálni a szavakat:

— Itt van na: *tyertya*, *tyümölcs*, *tyűrű*, *tyüszü*, *tyomorgórcs*, *tyermek*, *tyalok-ság*, *tyufa*, *tyakornok*, még mennyi nem kell?...

Hol vannak a Csokonaiak? Szegeden, ha a Dugonics-társaság ülészik, a zöld asztal körül a tagok imponáló tömege szokott mindig helyet foglalni. Nagyváradon a Szigligeti-társaság felolvasásain a Szigligetiek foglalják el a zöld asztalt. És kellő komolyságot, kellő fényt szoktak adni az ünnepélynek.

Debreczenben, ha a Csokonai-Kör ülészik, ott van a felolvasáson társadalmunk sok jelese, de nincsenek ott azok, akik más városokban az életet, a vérkeringést szokták az irodalmi körök életébe adni, a tulajdonképeni írók — és az újságírók. Sőt tovább meyegek. A Csokonai-Kör tagjai közt találunk tanárt, papot, ügyvédet, bírót, talán dalárdistát is, de újságíró — és a szó valódi értelmében vett író alig kettőt-hármat.

Igaz is, hogy a Csokonai-Kör sohasem törte magát a nimbuszért. Sohasem igyekezett azon, hogy irodalmi kérdésekben döntő tényező, tekintély legyen. Sokan úgy vagyunk vele, hogy elismerjük létjogosultságát, de csak dilettáns emberek társaságának tartjuk. De irodalmi társaságok talán más célzt is tűznek ki maguk elé, mint hangversenyesték rendezését? Az ilyen célok megvalósítására pedig a doktorok, ügyvédek alkalmatlanok. Oda vérbeli íróembereket kell állítani, a kikkel azonban a Csokonai-Kör nem rokonszenvezik.

Tolvaj gavallér.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, ápril 16.

A rendőrség letartóztatta Bölönyi Ákóst, a hasonló nevű erdélyi zseni család fiatal sarját, mert furfangosan kiesztelt módon ötezer forintig meglöpött egy református papot. Bölönyi Ákos még a nyáron Balaton-Füreden szoros barátságot kötött a jómodu református pappal, — a kitől itt-ott apró kölcsönöket is kapott.

Hat héttel ezelőtt Bölönyi leutazott a paphoz, a kiről megtudta, hogy olyan betegsége van, a melyet az orvosok műtéssel szoktak gyógyítani. Rávette a papot arra, hogy a fővárosban operáltassa magát. A lelkész hallgatott a jómodoru ifju gavalléra s feljött vele Budapestre. Bölönyi a lelkészt elvitte a klinikára, csak hogy az ideggyógyászati osztályra. Az orvosnak négy szem között azt mondta, hogy a lelkész elmebeteg. Tegyen úgy, mintha a testi baját viz-

gálná, de figyelje meg a megbibbant elme állapotát.

Bölönyi terve sikerült. Az orvos írásban kiadta Bölönyinek, hogy a lelkész elmebeteg s az írás segítségével az ifju a lelkészt elhelyezte az angyalföldi tébolydába. Mikor itt a lelkészt átvették, minden írását, értéktárgyát gyanutlanul átadták a kísérőjének, Bölönyinek. A lelkész csak napok mulva tudta megértetni a tébolyda orvosával, hogy ő tulajdonképen ép elméjű. Ezt persze az orvosok nem akarták elhinni a lelkésznek, mert minden elmebeteg azt hiszi, hogy egészséges.

Végre is a rendőrség elé került a bonyolult ügy. Farkas rendőrtanácsos, a ki a vizsgálatot vezette, Bölönyi Ákóst kereste. Napok mulva a detektivek megtalálták és bevitték a rendőrségre. — Farkas elkérte tőle a lelkész értéktárgyait s erre kiderült, hogy Bölönyi a lelkésznél volt ötezer forintot elköltötte. Miután kiderült az is, hogy Bölönyi a lelkészt, a ki tényleg ép elméjű, csak azért csalta fel a fővárosba, hogy a pénzét megkaparinthassa, menten letartóztatták és átkísérték az ügyészség fogházába.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Nem ért rá.

Bíró: Hány éves?

Öreg kis-asszony (habozva): ... 1854. évben születtem.

Bíró (dühösen): No és ennyi idő alatt nem ért rá kiszámítani, hogy hány éves?

§ Harcz a rendőrökkel

Szilágyi György a Páris és Balaton kávéházak előtt óriási ribilliót csinált. Egy öreg rendőr Székely Imre, a ki azóta már nyugalomba is vonult, kötelességéhez híven megakartá fékezni a garázda részegét. Azonban nem birt vele — mert a részeg jobbról és balról is hatalmas ütlegekkel látta el. Végre is Buda Bálint őrsparancsnok és Varjas Péter rendőr fékeztek meg. Székely hatóság elleni erőszak miatt tett Szilágyi ellen feljelentést. A debreczeni királyi törvényszék a verekedő ifjút hatóság elleni erőszak miatt 3 hónapi fogházra ítélte. Szilágyi felebbezett.

§ Verekedő legények. Varju Lajos gazdalegény a múlt év őszén részeg állapotban összeverekedett Cseke Jánossal s a derék Csekét alaposan összeverte. Cseke súlyos testi sértés miatt a bíróságnál keresett orvoslást. A debreczeni királyi törvényszék a tegnapi főtárgyaláson Varjut testi sértés miatt 30 korona pénzbírságra ítélte.

§ Testvérek egymás ellen.

Gulyás Sándor derecskei legény valamelyik forcsmában beszédett a jóból. Részeg állapotban kóvalyogott végig a főutcán. Elérkezett testvére háza elé, a kivel az nap valami összeszólkózása

volt. Bosszuját részeg fővel úgy töltötte ki, hogy beverte testvérének Gulyás Józsefnek összes ablakait. Sógornéja Gulyás Józsefné magánlakásértés miatt emelt ellene vádat. A debreczeni királyi törvényszék tegnap tartott ez ügyben főtárgyalást és Gulyás Sándort a vád alól felmentette.

A millió örökség.

— Harmadik nap. —

A pestvidéki törvényszék ma folytatta Nagy Ákos és társai bűnpörének a tárgyalását. Érdekes volt a tárgyalás tegnapi napján, a mikor felolvasták két meghalt tanu: Mihácz Józsefné és Molnár Józsefné vallomását. Mind a ketten a kadarkuti földesur, Nagy Ákos ellen vallottak a bűnpör során s aztán gyanus halállal multak ki. Az egyiket agyonlőtték, a másik méregtől pusztult el...

Mihácziné azt vallotta volt, hogy Nagy Mártont már reggel 6 óra előtt halva találta Molnár Józsefné az ágyában. Molnárné lármájára ő is bement s látta, mint feküdt ott az elhunyt nábob a baloldallára fordulva. Megfogtak a kezét is, — már hideg volt. Ugyanigy vallott Molnár Józsefné.

A mai tárgyalást Rónay Kamill elnök reggel nyolcz órakor nyitotta meg.

Ma az első tanu Bolla András kocsis volt. Vargától hallotta, hogy a gazdája, Nagy Márton meghalt. Ezt 8-9 óra közt hallotta.

Elnök: És meg is nézte?

— Igen. Életemben úgy se fogtam vele soha kezét.

Darányi Ferenczné tanu a kérdéses napon ott volt vagy félórát a Nagy Márton házában. Neki azt mondta a gazdané, hogy rosszul van a nagyságos ur. Kálmán Jánosné állítólag akkor járt arra, a mikor a szóbeli végrendekezés történt. Kétszer is megfordult ott s látta Bellaiékat, a mint kijöttek a szobából. Vele volt ekkor Molnár Ferenczné és Mócsi Kata.

Rónay elnök: Látta Bellaiékat?

— Igen, a gangon.

— Hát Nagy Mártont, a beteget?

— Én meg a másik két asszony bementünk hozzá, de ránk emelte a száját, hogy mit tolakodunk.

Nagy bíró: Miből él maga otthon Kadarkuton?

— Hát a tudalmamból.

— Mi a maga tudalma?

— Varrogani járok.

— Aztán meg tud abból élni?

— No, meg mosok is.

— És ebből él? Igazán ebből?

— Kérem, tekintetes ur, ne tessék

engem ilyen kérdésekkel sértegetni. (Derütség.) Ne ám, mert én becsületes asszony vagyok, — mondja Kálmánné szinte fenyegetőző hangon. Az elnök rendreutasítja.

Mikovich királyi ügyész ellenzi a tanuak mezegetését, míg Polónyi érdektelennek mondva a tanut, kéri a meghiteltetését. A törvényszék később határoz.

Molnár Ferenczné, egy koros asszony, jól ismerte Nagy Mártont, mert gyerekkora óta dolgozott a pusztáján. Ott járt a halála napján is, mert reggel 5-6 óra közt hallotta, hogy nagyon rosszul van. A faluvégéről Kálmánnéval meg Mócsi Katával mentek oda. Mind a hárman a folyosón találtak a gazda szobája felé Bellaiékat. Bementek és Nagy Ákos éppen hideg borogatást tett Nagy Márton fejére.

— Látta a beteget is?

— Igen.

Szőlőgazdák figyelmébe!

A szőlőknek a tavaszi fagy elleni megvédésére

LUKÁCS VILMOS gazdasági cikkek raktárában

Debreczen, Hatvan-utca 5.

Füsttámasztó kapható:

— És élt?
— Meg ránk szolt, hogy ne tolokodjunk be.

— Nagy Ákos ott volt?

— Hideg borogatást rakott az öreg nagyságos ur fejére.

Vallja továbbá a tanu, hogy Kálmán Jánosné mondta neki, hogy ő már előbb is ott járt. A Nagy Márton haláláról csak déltájt hallott.

Nagy bíró: Maguk nem voltak még cselédjei se az öreg urnak, hogy mehettek hát maguk be hozzá, még pedig hajnali 5-6 óra között?

— Nálunk, könyörgöm, nagy szokás a beteget látogatni.

— De tán nem hajnalban s aztán látogatják az egysorbeliak egymást.

Tanu: Kérem, nem volt az kevély ember.

Bódis Péterné, született Mózi Kata a harmadik asszony, aki hajnali látogatást tett volna a beteg ágyánál. Nem tudja megmondani, mely napon halt meg Nagy Márton, de akkor hajnalban találkozott Kálmánnal, meg Molnárnéval és hármashan mentek Hódosra. Együtt mentek aztán Nagy Mártonhoz.

Rónay elnök: És bementek mind a hárman hozzá?

— Csak egy perczre.

— Hát maguk olyan bátran járnak be olyan nagy urhoz?

— Hát kérem, csak szabad beteget látogatni.

— No, azután mi történt benn?

— Az öreg nagyságos ur kiharancsolt bennünket, azt mondta, hogy ne tolokodjunk.

— Nem Nagy Ákos mondta azt, jól látták? Meg is esküszik rá?

— Hogyne, hiszen egész közel voltunk hozzá.

— Biztosan nem Nagy Ákos beszélt magukhoz?

— Nem; arról is lehet tudni, hogy egész gyenge hangon szolt.

— Ott volt Nagy Ákos is a szobában?

— Ő vizes ruhát tett a beteg ember fejére.

A következő tanu Sál Ferencz tákácmester felesége. Lényegtelen vallomást tett.

A tárgyalás tart.

SZÍNHÁZ.

A képviselő ur.

(Guthi és Rákosi V. boházata. Első előadása a debreczeni színházban, április 16-án.)

A Napoleon öcsém zajos sikere óta a két magyar boházati már több ügyes ötletes dologgal erősítette társszerzői pozícióját, de majd minden kísérlet balul ütött ki. A Napoleon öcsém-ben annyi francziás raffineriát, magyaros ötletet pazaroltak el, hogy üres lett a történetéska s már az újabb darabokban, így A képviselő urban is üres történetekkel pattogtatnak. Egy-egy sipuluszi ötlet — majd Guthi kezére valló mesteri fordulat most sem igen tévesztette el a művészi hatást — de maga a darab általánosságban azt a véleményt érleli meg, hogy a szerzőknek nem sok mondani valójuk van, egy maroknyi cselekmény körül eveznek nagy buzgósággal három felvonáson át.

Azon épül fel a mese, hogy Bodolai Károlyt (Ódry), aki kikapós férj és magánzó, egy más Bodolai Károly (Frazó) alter egoval verte meg a sors. E helyett árverést

szenvet el, szerelmes leveleket kap stb. Végre, hogy egyszer hasznossá tegye a kellemetlen alakot, a lakására rendeli és egy Péntek Tóbiás (Nagy Gyula) nevű trombitással állítja szembe. Mig a trombitással vesződik, egy erdélyi faluból választók jönnek, a kik az igazi Bodolai Károly helyett az igazi alter égót viszik be a kerületbe és meg is választják képviselőnek. Azalatt a valódi Bodolait becsukják az alter ego büneiért a tokaji járásbírósg dutyijába négy napra. Kiszabadulása után azonban megpeticionálja a választást és a harmadik felvonásban elozlanak a félreértések, a melyeket a kellemetlen alteregó egy nagyanyóssal fűszerezve okozott.

Epizód, gyors fordulat sűrűn tarkítja a darabot, a melyen különben a közönség jól mulatott. Faragó Ödönnek volt a leghálásabb szerepe és a legjobb estéje. A fals Bodolait játszotta nagyon jól. Odry az igazi Bodolai szintén sok tapsot kapott. Kihasználta szerepének minden részét teljesen. Nagy Gyula Péntek Tóbiása pompás karikatúra. Zajos hatása volt minden jelenésének. Breznay nagyanyósa is jól illett a keretbe. Kis szerepében jó volt Tóth Ilonka, nemkülönben Szeőke Sándor, Kiss Pali és Szabó Sándor. (s. b.)

Műsorváltozás. Ziehrer kedves operettéje, a Svihákok iránt oly nagy érdeklődést tanusit a közönség, hogy az igazgatóság engedve a több oldalról jött kívánságnak, újból műsorra tűzte. A Svihákok vasárnap délután kerül újból színre a Katalin helyett, teljesen új szereposztással.

A Csokonai-kör felolvasó ülése

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápril 16.

A debreczeni Csokonai irodalmi kör sikerült felolvasó ülést tartott a városháza nagy tanácstermében. A termet zsúfolásig megtöltötte a nagyrészt hölgyekből álló előkelő közönség és a legnagyobb élvezettel hallgatta végig a változatos műsort. Az ülés lefolyásáról szóló tudósításunk a következő:

A felolvasások sorrendjét *Komlóssy* Arthur, a kör alelnöke nyitotta meg egy rövid, de igen szép beszéddel. A Csokonai-kör 12 évi működését vázolta színes vonásokkal és a kör eddigi három elnökének Vértesi Arnold, Széll Farkas és Géresi Kálmánnak érdemeit méltatta, mielőtt az ülést megnyitottnak jelentette ki.

A Petőfi-dalkör énekelte el Csokonai *A reményhez* című dalát Fentzl Rudolf karmester vezetése alatt, majd Groó Valéria, a színtársulat drámai szendéjének szavalata következett. Rákosi Jenő gyönyörű monológját, a *Szinésznövendék*-et szavalta el a közönség zajos tapsai kíséretében.

Utána Tüdös János dr. felolvasása következett. A nagy tudásra valló gyönyörűen megírt utiképekben Tüdös dr. az olaszországi utjából mondott el néhány megkapó részletet, élénk színekkel ecsetelve az olasz föld lakóit, szokásait, az itáliai művészetet, Rómát és magát az olasz szellemet. A közönség mindvégig élénk érdeklődéssel kísérte a felolvasást, majd végzetével melegen megtapsolta a felolvasót.

Bernáth Gizella kisasszony, a debreczeni zenei világ egyik jeles czimbalom-művésznője játszott el néhány magyar dalt, a közönség zajos tapsai kíséretében. Minden egyes szám után spontán lelkesedés tört ki és reggelig elhallgatta volna a közönség a bájos kisasszony játékát.

Debreczen egyik országos nevű fiatal

poétája, Farkas Imre olvasott fel ezután néhány gyönyörű költeményt. Három lírai és három elbeszélő verset olvasott fel, melyek mindegyike egy-egy gyöngyszem és méltók Farkas Imre eddigi munkáihoz. A felolvasott versek közül itt közlünk egyet mutatóba:

Mese.

Volt egy fiu, ütött-kopott.

A gondhoz rég hozzászokott.

Lakott egy kis sötét zugot

S csak bánatos nótát tudott.

A tekintete tétova

És nem mosolygott még soha.

Roskatag volt, törött, beteg,

Tán nem is élt közöttetek,

Akik busultok és nevettek,

Akik gyűlöltök és szerettek.

Dőre álmoknak élve pusztán,

Sietve járt a népes utcán;

Maga volt a hiu remény.

S ha kérdezék nagy néha tőle:

„Ki vagy te, álmok kergetője?”

Ki vagy te, halvány, bus legény?

Mi a sorod, felelj, ki bántott?

Miért kerülöd ugy e világot?

Miért vagy oly bus, árva, halvány?”

„Megcsendült a fiunak ajkán:

Egy régi-régi kis mese,

Amelynek ez a kezdete:

Volt egyszer egy leány...

Végül a Petőfi-dalkör énekelte el Huber szabadságdalát, mire a pompásan sikerült felolvasó ülés véget ért.

ÚJDONSÁGOK.

* **A tanári körből.** A debreczeni tanári kör, mint az orsz. középiskolai tanáregyesület fiókja, f. hó 19-én, szombaton délután 5 órakor gyűlést tart az ev. ref. kollegiumban, melyre a kör t. tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

* **A vasuti új indóház** épületének munkálatait nem fejezik be olyan gyorsan, miut remélték. A festés és belső berendezés hosszabb időt vesz igénybe s a májusra remélt megnyitáshól nem lesz semmi. A még hátralévő munkálatok néhány hónapra terjednek ki s az új állomás megnyitása a legnagyobb valószínűség szerint csak augusztusban történhetik meg.

* **A tegnapi halottak.** Debreczen város területén a tegnapi napon a következő halálesetek fordultak elő: Tóth István 10 éves gyermek Vigkedvü Mihály-utca 54. Kálló Ferencz 36 éves kovács, Czigánysor. Bozóki István 62 éves timár, Lorántfy-utca 41. Ókrös Ilona 4 hónapos csecsemő, Homok-utca 38.

* **Dankó Pista Debreczenben.** A híres magyar nótaköltő, kit a cigány Petőfi nevével ruházott fel s nem alaptalanul, hírlik, hogy az országszerte dalolt, hangulatos dalok szerzője, Dankó Pista látogat el hozzánk legközelebb, hogy néhány estén át gyönyörködtesse a debreczeni közönséget. Dankó Pistának jelesen szervezett daltársulata van, mely tavasz jöttével mindig diadallal járja be az országot, szives és ünneplő fogadtatásra találván mindenütt, ahol magyarok élnek s a magyar dalt és dallamot szeretik. Dankó társulata kizárólag Dankó szerzeményeit adja elő, melyből változatos, évről-évre gazdagodó műsora van a társulatnak.

כשר של פסח
Strassez Salamon
auth. orth. főrabbi által
ellenőrzött.

Kóser husvéti üveg- és porcellánárukat

olcsón ajánlok Adler és Mezey

DEBRECZEN, Főter Bika-
szálloda mellett.

*** A gyermekgyilkos anya bűnei.** Érdekes alakja a rendőrség börtönének Zilah Mária. Jól kitermett erős testalkatú csavargónő, akit többszörös bűneiért örökre kitiltottak Debreczen területéről, de azért állandóan itt tartózkodik. Bármily keményen bünteti is a rendőrség, nem tudják távol tartani a várostól. A múlt év háromnegyed részét a rendőrség börtönében töltötte, tiltott visszatérés miatt. Hiába, Debreczen nagy város és nagyobb tere nyílik itt működéséhez, mint az alig tízezer lakossal bíró szülővárosában — Balmaz-Ujvárosban. Ez a javithatatlan csavargónő már egy ízben négy és fél évi fegyházat ült lopásért és három évig volt Mária Nostrá-nak a lakója gyermekgyilkosság miatt. Legutóbb a Kossuth-utcán vendégszerepelt, hol egy társnőjével együtt a 22. számú háztól ellopták az özv. Sikszai Istvánné száz koronát érő kocsit és vizhatlan ponyváját. A lopott tárgyakat öt koronáért eladták egy házalónak, a kinél Dobos József a nyomozást vezető rendőrbiztos meg is találta. Zilah Mária és társnőjét átadják a kir. ügyészségnek.

*** Vakmerő betörő.** Mikor a csavargó szomjas, az rosszat jelent. Zelizi Imrével sincs máskülönb. Ilyenkor merész lesz és fényes nappal képes a legvakmerőbb tettekre is. Tegnap például szomjas volt; épen azon gondolkozott, hogyan oltathatná szomját. Gondolataiban elmerülve, egyszer csak a Telegdy-féle szállót látja maga előtt. Terve azonnal készen volt. Habozás nélkül bement a szálloda nyitott kapuján és vakmerően benyitott az első nyitva talált szobáján. A szoba üres volt. Zelizi egy párnát hirtelen magához ragadott és észrevétlenül elszellett. Egy órával később már a rendőrség kemény padján hevert, míg a párnát, mint korpusz deliktit, a főkapitány asztalára helyezték. Zelizi dühös lenne, ha valaki azt mondaná most neki, hogy amit tett, annak megitta az árát. Dehogyan itta, csak megadta az árát.

*** Árvíz Debreczenben.** Ha Tisza, vagy Duna melléki város volna a mi Hortobágytól határolt Debreczenünk, akkor így tavasz kezdetén az árvízről szóló hír nem volna különös. De mert északon, nyugaton és délen csak portenger határolja városunkat, különös az, a mi a Kut-utcán tegnap történt. — Hatalmas árvíz öntötte el ezt a jóra való utcát. Zugó, piszkos ár tört fel a csatornából, a mely elseperte az egyetlen hidját. A gyalogjárók vízözönben usztak, az ár elsepert egy néhány lábnyal magasabb szerkezetű kerítést, a közlekedés teljesen megakadt. Szerencse, hogy az iskolákban szünet van, mert különben a hid hiányában nem juthattak volna el a gyermekek az iskolába. Tavaly épen egy ilyen hirtelen felhőszakadás miatt majdnem szerencsétlenség történt a Kut-utcában. Egy kis gyermeket ragadott el magával a csatorna szennyes árja. Csoda, hogy tegnap nem történt ilyen

baleset. A Kut-utca jó csatornáján bizony aligha mulott.

*** Hamis az idő.** Czirrább és hamisabb időjárás régen nem volt vidékünkön, mint az idejé. Mintha csak játszani akarna a természet, olyan tréfát üz napról-napra velünk. A telet tavaszi időjárásban, a tavaszt meg téliesen kell eltöltenünk. Az április mindig furcsa hónap volt, de az idén főleg kitett magáért. Vasárnap és hétfőn olyan meleg idő járt, mint júniusban, tegnap meg már fújt a szél, esett az eső annyira, hogy a téli kabátok is előkerültek, vagy a fogásról, vagy a zálogházból.

*** Megsemmisített megyebizottsági tagság.** Jánosi Zoltán, hajdu-sámsoni református lelkész egyhangulag választották H.-Sámsonban Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsági tagjául. A választás azonban formai okok miatt kifogás alá esett, mert a választást az 1901-ik évi lajstrom alapján ejtették meg. Hajdúmegye igazoló választmánya tegnap délelőtt tartott ülésén e miatt a választást megsemmisítette és új választást rendelt el. Valószínű azonban, hogy ismét egyhangulag fogják megválasztani Jánosi Zoltánt a hajdu sámsoniak, de most már helyes névjegyzék alapján.

*** Helyes nyomon.** Egy ur elmélyedve megy a Piacz-utcán. Egy barátja találkozik vele, megállítja és kérdi, mi a baja?

— Képzeld csak, — felel — egy névtelen levelet kaptam, melyben az áll rólam, hogy hülye vagyok.... Nem tudom, ki írhatta.

— Keresd a környezetben. Olyan valaki írhatta, aki jól ismer.

*** Aki pálinkával ölte meg magát.** A mértéktelen ivás sirba döntötte Kálló Feri cigánykovácsot. Nagyon szerette a pálinkát és ezek közül is a legerősebbek iránt viseltetett különös előszeretettel. A kis üveg állandóan a zsebében állott s munka közben nagyokat huzzott belőle. Tegnap a Csicsogó korcsmában utólérte végzetét. Reggel óta itta a legszédítőbb hatású pálinkát. — Társai hasztalanul figyelmeztették, hogy rossz vége lesz ennek, Kálló Feri nem hitt nekik. Csak azért is egyre hozatta és itta a gyilkos italt, míg eszméletlenül össze nem rogyott. Megrémült társai a kórházba szállították ki, a hol egy óra múlva a nélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt.

TÁVIRATOK.

Merénylet egy miniszter ellen.

Szentpétervár, ápril 16. Szipjagin orosz kultuszminisztert tegnap Busirov kievii egyetemi hallgató öt revolverlövéllyel meggyilkolta. A merénylet, mely rendkívül megrémítette a cárt, természetesen lett végrehajtva, erre mutat legalább az a távirat, melyet két héttel ezelőtt Szipjagin kapott valószínűleg a merénylet tervezőitől. E távirat a következőleg szólt: „Mielőbbi vizontlátásra. Bogoljepov.“ Bogoljepov volt tudvalevőleg Szipjagin elődje s pár hó előtt

ugyancsak merénylet áldozata lett. A gyilkosság következtében a minisztertanács azt kérte a cártól, hogy az összes egyetemi hallgatókat és hallgatónőket eltávolíthassák Szentpétervárról. Érdekes, hogy a cáz csak néhány nap előtt jelentette ki, hogy nincs megalégedve a kormány rendszerével s azon változtatni kell, mert nem akar ázsiai satrapa módjára uralkodni.

Horánszky súlyos beteg.

Budapest, ápril hó 16. Képviselő-körökben nagy megrémítéssel beszélnek, hogy a Horánszky állapota válságosra fordult. — A tüdőgyulladás igen heves mértékben tört ki rajta, amit komplikál az asthum. Ezt a kettős betegséget nehezen heverheti ki Horánszky, tekintettel magas életkorára. Tisza Kálmán ugyanily természetű és lefolyású betegségben halt meg.

A képviselőház ülése.

Budapest, ápril 16. A képviselőház mai ülésének végén Kollár Márton visszautasította azt a vádat, mintha a tót papok pánszláv érzelmeiket táplálnának. Azután Pozsgai Miklós és Kovács Pál interpelláltak, az előbbi a viczinális vasutak, az utóbbi pedig a betegsegítés ügyében. Végül az összeférhetlenségi jurt sorsolták ki.

A belga forrongás.

Budapest, április 16. Brüsszelből jelentik, hogy a tegnapi minisztertanács elhatározta miszerint az általános szavazati jogról beadott javaslatot föltétlenül visszaveti. Az izgalom országszerte folyton nő. A sztrájkolók száma már százötezerekre emelkedett. Liege-ben és környékén több dinamit-merénylet történt. A forradalom nyílt kitörése immár csak rövid idő kérdése, feltéve, hogy a kormány megmarad álláspontján.

Új képviselő.

Budapest, ápril 16. A kézdívásárhelyi választókerületben ma megtartott képviselőválasztáson Ráth Endrét, a Kossuth Ferencz titkárát, husz szótöbbséggel országgyűlési képviselővé választották.

Az angol-bur békekötés.

Budapest, ápril 16. Londonból jelentik, hogy a békekötés elé nagy akadályok gördülnek, amennyiben a minisztertanács visszautasította a burvezérek összes feltételeit, még a fegyverszünetre vonatkozót is. Mindössze a lerombolt falvak és farmokat lennének hajlandók felépíttetni. Klerszorpban különben, mint a táviratok jelentik, a bur vezérek szabadon közlekednek úgy egymással, mint családjaikkal.

Lendl Adolf mandátuma.

Budapest, ápril 16. A képviselőház mai ülésében kisorsolták az összeférhetlenségi jurt, mely a Lendl Adolf mandátuma ügyében ítélt. A jury hosszas tanácskozás után összeférhetlenné mondotta ki a Lendl mandátumát, tekintettel arra az összeköttetésre, melyben a kultuszminiszteriummal áll. Mint hírlik, Lendl megtartja mandátumát és megszünteti kifogásolt összeköttetését a kormányval.

Darvas Testvérek dúsan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, iőtér, Hungária-kávészálla mellett. **Újdonságok** női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Eltűnt olasz.** (Éjjeli express tudósítás) Cuccione Máté 31 éves kereskedő ezelőtt hat esztendővel eltűnt Palermoból, de magával vitte az édes apja 400 ezer liráját. Azóta egyre ke-resték mindenütt a világon, de nem ta-láltak rá. 1900. október havában meg-halt az apja és özvegyen maradt édes-anya minden nagyobb lapban fölhevta nyomaveszett fiát, hogy térjen vissza, ő megbocsátja neki a négyszázezeres tol-vajlást. Cuccione Máté azonban mind máig nem jelentkezett. Anyja fáradhat-lanul kutatja őt s ma az olasz fokon-zul is megkereste a budapesti főkapi-tányságot, hogy kerestesse Cuccione Mátét Budapesten s a magyar vidéken.

× **Rabló éjjeli örök.** (Éjjeli ex-press tudósítás.) Különös eset történt a na-pokban Pásztó községben. Ott lakik ugyanis Berkovics Hermina özvegy szatócsné, a ki a kis szatócsüzletből tartja fenn családját. Ebben a kis üzletben — így írják nekünk — vasárnap éjjel rablók jártak. A tulajdonosnő ugyanis, a ki gyermekeivel az üzlet mellett levő szobában alszik, arra ébredt, hogy az üzletben valaki van. A bátor asszony felkelt, gyertyát gyújtott és kiment az üzletbe, de alig lépett ki, hatalmas ütést kapott a fe-jére. Az asszony jajkiáltására felébredtek a gyermekek is és az asszony két nagyobb fia, egy 19 éves és egy 14 éves fiu, az ágy-ból kiugorva, futottak az anyjukhoz. — De ők is úgy jártak, mint az anyjuk, mind a kettőt egy-egy ütéssel leterítették. A rablók ezután kiürítették az egész boltot s amit csak lehetett elvinni, azt elvitték. Ber-kovicsné és a két fiu reggel felé magukhoz tértek s miután az arra járók is megtudták, mi történt, értesítették a csendőrséget is, mely első sorban is a sérülteket hallgatta ki. Miközben Berkovics Adolf, az egyik fiu kijelentette, hogy a rablók egyikében Poja Ferencz éjjeli őrt vélte felismerni. A csend-őrség házkutatást tartott Pojánál, a hol a rablott tárgyak egy részét megtalálták. Poja ekkor bevallotta, hogy a rablást Sztahó Mihály éjjeli őr társával követte el. A köz-ségnek ezt a derék őret a csendőrség letar-tóztatta. Berkovicsné és az egyik fiu súlyos betegen fekszik, a másik ellenben könnyebb sérülést kapott.

Véres osaládi dráma.

— Saját tudósítónktól. —

Véres eset tartja izgalomban — mint nekünk írják — Avacs község lakosait. Bot-lik Bálint odavaló lakos, mint özvegy ember vette feleségül Sipos Antalné, a kinek már akkor egy 14 éves fia és felnőtt leánya volt. Botliknak szintén voltak gyermekei, de a mint ezek felnőttek, a mostoha anyja üldözése elől elmenekültek hazulról. Botlik a minap megbetegedett.

A szomszédok értesítették a beteg em-ber első házasságából származó két gyer-meket apjuk betegségről, mire azok felke-resték beteg apjukat. A ki keservesen pa-naszkodott arról a rossz bánásmódról, a melyben felesége és annak gyermekei részesítették. E miatt a Botlik fiuk és a mostoha, valamint annak gyermekei között szóváltás támadt, miközben az asszonynak

most már legényfia, Sipos Antal, az egyik Botlik-fiut ki akarta lökni a szobából. A két Botlik-fiu ekkor rávetette magát Siposra, leteperte és a földön utlegette.

Az asszony fia védelmére baltát kapott fel a konyhában s azzal ráütött az egyik Botlik-fiura, de a másik testvér kicsavarta az asszony kezéből a baltát s azzal néhány csapást mért az asszony fejére, a ki vértől boritva összeesett. Sipos, a mint látta, hogy anyja összeesett, egy nagy késsel támadt Botlikékra, a kik azonban újból legyűrtek a legényt s addig verték fejbe, míg mozdulni sem tudott. Sipos és anyja a halállal vívód-nak. A két Botlikot pedig a csendőrség le-tartóztatta.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folyt.)

Mi lehetett erre a válasz? Az ügyvéd alig birt önmagán uralkodni. Mindég, min-denben utjában áll ez a leány. Olyan ha-talmas embereket győzött le, olyan sikerrel boldogult törekvéseiben, pereiben s most egy tapasztalatlan fiatal leány utját tudja szegni legszebb törekvésének. Mit tegyen? Ha felmutatja a keresztlevelet, akkor kiadja kezéből a legfontosabb és legerősebb fegy-vert, amivel Bogáti Péternére hatni tudna, sőt kényszeríthetné is, hogy nejevé legyen. Ha nem mutatja fel, akkor sem a leány, sem Bogátiné nem hisznek szavaiban. Mit tegyen hát? Szeretné a Jolán sértő szavait is visszautasítani, de képtelen rá. Ha meg-teszi s a gyöngye leánygyal szemben erélye-sen lép fel, akkor megutáltatja magát előtte, sőt Bogátiné előtt is.

Ezek, ilyen s ehhez hasonló gondolatok szállották meg hirtelen. Ezért állott némán, szótlannul; nem tudta elhatározásra birni magát. A csendet végre is Bogátiné törte meg, még pedig olyan határozott szavakkal, amilyenekre Láczy Kálmán éppen nem számított.

Milyen hamar is kicseppent ábrándja s jöreménységéből. Azzal a hittel lépte át a kastély küszöbét, hogy hatalmas fegyver van a kezében, s megbosszulja magát azért a mellőzésért, amelyben a családi ünnepély alkalmából részesítették. És ime. A terv nem sikerült. E helyett éles visszautasításra talált, amelyből minden ügyessége és élet-tapasztalata mellett sem tud kibontakozást találni.

— Az ügyvéd ur hallgat — szólalt meg végre Bogáti Péterné. — Ugy látszik, hogy mindezekre nem tud választ adni. Azt a keresztlevél történetét csak maga találta ki. Nos hát én sem bízom benne. Amit pedig az én Édes Jolánkám mondott, ma-gamévá teszem. Mintha csak a szivemből szedte volna az érzelmeket, olyan hűségesen tolmácsolta. Tessék csak ügyvéd ur elkészí-teni a számlát. Fizetünk! De családi ügyeinkben — bocsásson meg érte — erőszakos beavatkozásokat nem tűrünk.

Bogáti Péterné erre karonfogta leányát s vissza ment vele vendégeihez. Láczy Kál-mánt, aki még mindig nem tudott szavakat találni, hogy a kényes helyz-tből ügyesen bontakozék ki ott hagyták egyedül. Néhány percz mulva már elfeledték a történeteket s vendégeik társaságában nagyon boldogoknak érezték magukat.

— Folyt. köv. —

Szerkesztőségi üzenet.

N. Gy. A házasság a legszebb dolog a világon. És lássa, mégis sokan addig-addig keresnek maguknak feleséget, amíg megörül-nek rajta, hogy — nem találtak.

Az elveszett kincs. Ha ön ezen elbeszélését kincsnek tartja, úgy az csak-ugyan — elveszett.

D. B. Ugy járnánk vele, mint az a nevezetes amerikai lap. Nemrég ugyanis azt hirdette, hogy egy „A város legszebb leánya” című novellát fog közölni. Másnap a szer-kesztő több mint száz kis apró levélkét ka-pott, amelyben a város leányai felkérlik, hogy az Istenért csak ne nevezze meg igazi nevüket.

A jó partie. Ez a kártyahistória nem sikerült. Próbálkozzék meg olyan par-tiával, ahol ön az *ász*, felesége a *király*, az anyósa az *alsó* s hogy a kvart, *ász*, *bela* tö-kéletes legyen, a partie kedvéért ön a — *tőkfi kő*.

SZINLAP.

Ma csütörtökön „C” bérletben másodsor:

A KÉPVISELŐ UR.

Bohózat 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Bodollay Károly	—	—	Odry Á.
Lili, a felesége	—	—	Tóth I.
Észter	—	—	Breznay A.
Péntek Tóbiás	—	—	Nagy Gy.
Füzessy Zoltán	—	—	Szöke S.
Bodollay Karcsi	—	—	Faragó Ö.
Melinda	—	—	Takács M.

Holnap pénteken, „A” bérletben, harmadszor:

A KÉPVISELŐ UR.

Bohózat 3 felvonásban.

Általános kivánságnak

engedve, az évtizedek óta nagy választékban és általános közmegelegedésre szolgáló

vászon-, pamutáru, fehérnemű

raktáramat kibővítettem és berendeztem a

női-ruházat

egyik legfontosabb cikkével, a

mosó-szövetekkel.

Mint eddigi áruim, úgy a mosó-kelmék is a legelsőbb minőségűek, lehetőleg szintartók és legujabb izlésszerintiek. Az árak határo-zottak és aránylag olcsóbbak, mint bármily bevásárlási forrásban.

Remek szöveteimből kivánságra minta-gyűjteménnyel szolgálok. A mosó és nyári szövetek neve: Graciosa, Cleopatra, Dress, Record, Soiroyal Felicia, Nizza, Indisch, Foulard, Duschesse, Madapolan, Levántin, Foulard nonpareil, Batest royal, Natta, Clouslin, Inde, Pique fehér és színes, Satin mercerise Batist zephir hazai kék és piros

A szövetek szélessége többnyire 80 cm. Arak 70 filléren kezdődnek.

Kardos László Debreczen,
Kossuth-u. 9.

כשר של פסח

A közelgő

izr. húsvét ünnepekre
üveg-, porcellán-, zománczott
edényeket és mindenféle
evőeszközöket

ajánl

KASZANYITZKY ENDRE

Debreczen, Piacz-utca 57. szám,
Vidéki megrendelések a legnagyobb
figyelemmel teljesíttetnek.

Turul permetező,

a jelenkor legjobb peronospora permetezője
javított alakban, 1902. modell. — Fényesen
kiálotta a próbát.

Teljesen szilárd, réz alkatrészekkel,
egy perc alatt kivethető szélkazánnal, köny-
nyű, jó és biztos munka. Kapható:

KONTSEK GÉZA

magkereskedésében,

KOSSUTH-UTCZA.

Legjobb minőségű

szobapadló-lakkok

Wischin és Nejedly-féle **bernstein-lakk**,
Weyrauch-féle **szesz lakk**, világhírű, pil-
lanat alatt száradó Lechler-féle **Linoleum**
lakk olcsó árakon kapható:

DEUTSCH LAJOS

(előbb Varga Lajos fűszerkereskedésében.)
Piacz-utca 38. szám.

Moly, kár ellen biztosító és meg-
óvó intézet

VÉGH GYULA

szücsmester,

Debreczen, Gróf Degenfeld (Rózsa) tér
3. sz. Szikszai-ház.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ség becses figyelmét felhívni elsőrangu
szücs-műhelyem berendezésére, ahol
elvételek minnenféle téli ruhák nyári
gondozását, u. m. utazó bundák, láb-
védők, kocszi takarók, szőnyegek, női-
és férfi-felöltők stb. a legnagyobb fel-
ügyelet mellett elfogadok. Műhelyem pon-
tos és szoliditásáról méltóztassék meggyő-
ződni.

A nyaralásra beadott ruhák tűz ellen
biztosított helyen tartatnak.

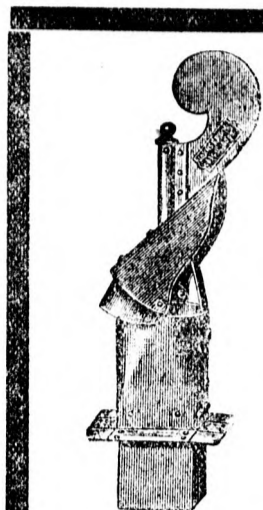
Levelező-lapok czimemre kül-
dése után házhoz is elküldök.

Legjobb

szőlőkarók

10 koronától kezdve ezrenként
kaphatók:

Balog Dávid telepén
Debreczen, Miklós-utca végén.

Egyedüli olcsó bevásárlási forrás

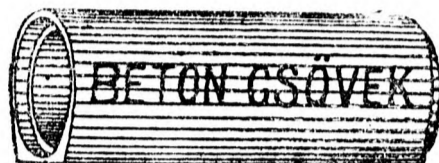
LUKÁCS VILMOS

Debreczen, Hatvan-utoza 5.

Az építkezési idényre ajánlja dusan felszerelt

raktárát.

Aszfalt és kőfödél le-
mezek, carbolineum,
kátrány, kocsikenőcs,
elszigetelő lemez, ce-
ment, gipsz, hornyolt
tetőcserép,

John-féle szab. kitűnőnek bizonyult kéménytoldóit.

MELOCCO PÉTER

ezement és beton-mű gyáranak
képviselője.

Elvállal faezementtel és aszfaltlemezeli tetőfedéseket, mindennemű betonmunkát.

Gazdasági-, ipari- és háztartási gépek szak-
szerű javítása legutányosabban végeztetik!

Egyszerű- és diszes

kertilócsákat,

kerti- és raktári

VIZFECSKENDŐKET,

udvari- és községi

KUTSZIVATTYUKAT,

kitűnő szerkezetű

borsajtókat,

szőlőszúzókat,

és minden építési

vastárgyakat,

olcsó gyári árakon elsőkézből ajánl:

„DEBRECZENI VASÖNTÖDE

és GEPLAKATOSSÁG”

Péterfia végén, a Hadházi-utczában.

Itt a tavasz!

és vele együtt megérkeztek a legfinomabb és
legolcsóbb

szobapadló lakkok

zomancz festékek, vízhatlan utór-
lakk, Kencze, mindennemű hazai és fran-
czia földfestékek, és saját őrlésű olaj-
festékeink, melyek a nagyérdemű t. közön-
ség becses pártfogását várják

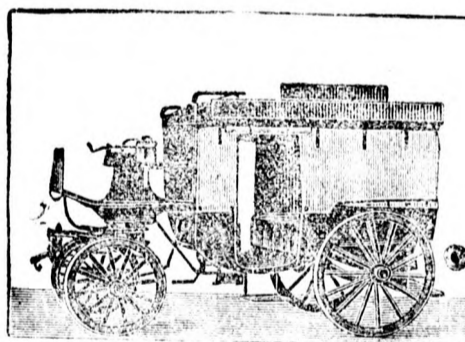
Hazafias tisztelettel:

NEUMANN és WEISZ

dizsfaragványok, fouirnirok és görölécok
gyári raktára Hatvan-u. 5. Bignióház

Nagy
Okasio.

A felszámolás alatt álló

ausztriai omnibusz-társaságtól

nagymennyiségű

OMNIBUSZ

minden áron eladatik.

Felvilágosítást nyújt: Inspector KALLBERG, Wien, XVIII/3. Gschwandnerg 14.

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Női
cipők

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartó-
sabb cipőket kaphat. Tisztító bőkencsesőt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 ft.nyi
bevásárlásnál franco küldök. Bonyi bőrből cugos vagy fűzős lábbeli . . . 240-260-280.
Zerge bőrből cugos, fűzős vagy gombos . . . 280 300-350.
keztüszárral cugos, fűzős v. gombos . . . 350 400-430.
Párisi Sevró cugos, fűzős v. gombos . . . 450 550-650.
Sevró akk keztüszárral cugos v. fűzős . . . 300 350-370.
Lasting cugos selyem cuggal . . . 240
Bonyi bőrből s ma vagy betétes lábbeli . . . 240.
Karlsbádi tükör bőrből keztüszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350-390-450.
Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . . . 500-550-600.
Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450-550.
Sárga Bonyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350-400-450.
Konkurenczia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítet-
nek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Férfi
cipők:

Löv Zsigmond és Társa

DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna-
utca sarkán.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.
Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.
Apró hirdetések előre fizetendők.

Veszünk fél és egy literes üres üvegeket. Barna-u. 1. szám.

Legalkalmasabb ajándék **egy fényképező kamra.** Hasznos időtöltés. Kellemes szórakozás. Vételnél ingyen oktatás. Tessék árlapot kérni **Komáromi Józsefnél.** Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

Kiadó utcái lakás 4 szoba, mellékhelyiségekkel, jó vízzel. Simonffy-utca 15. májusra vagy augusztusra.

Kiadó lakás 3 szoba mellékhelyiségekkel vízvezetékekkel Szent Anna 29 szám alatt. Május 1-re.

Egy intelligens üzletember ügyvédi esetleg más irodában ajánkozik kezdetleges fizetéssel. Czim a kiadóhivatalban.

Bártfa-fürdőben két villa bu-torral, konyha-edényekkel és porcelánnal teljesen felszerelve a **fürdőidényre kiadó** Egyik esetleg eladó. Czim a kiadóban.

Kiadó emeleti lakás, mely áll 6 szoba, elő- és fürdő-szobával több mellék helyiséggel, jó vízzel vízvezeték és gázbe-vezetve azonnal kiadó. Széchenyi-utca 42.

A debreczeni 6248., 6425. és 6654. számú te-lekkönyvekben irt és összesen mintegy 2700 □ öl területű vénkerti szőlő és gyümölcsös két pajtával, kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet DR. MEGYERI PAL ügyvéd irodájában, Széchenyi-utca 35. szám.

Veszélymentes önberetvál-kozó készü-lék, Angol beretvák, ollók és zsebkések jót-állás mellett, beszerzési forrás MÁRTON GYULA üzletében Debreczen, Főter.

Vajat naponta frisset ajánlok 1 kilót 1 frt 20 krért. Deutsch Lajos Piacz-utca 38.

Kutak furását elvállalom,

ártézi, jóviz vagy rossz vizig, esetleg kutak javítását jutányos ár mellett LADÁNYI FERENCZ kutfuró mester és vízvezető Debreczen, Eötvös-utca 80.

Labdaverők (Sacket) bekötését el-válalja Schmidt S. hangszerkészítő.

Könyvelést és levelezést egy szak-képzett könyvelő ma-gán cégeknél elvállal. Czim a kiadóban.

Eladó a Csapó-utca 31. sorszámu ház. Értekezhetni a Debreczeni első takarékpénztár titkárnál.

Czimbalom teljesen jó karban levő elköltözés végett azon-nal eladó. Czim a kiadóban.

A városi bérházban levő 3 szoba, elő-fürdő szobából stb. álló lakásomat gyer-mekemre való tekintetből a város köz-pontjához közel fekvő hasonló, esetleg udvar, de kert, vagy szép udvarral bíró lakással el-cserélném. Czim a kiadóhivatalban.

Megbízható egyén jó bizonyítvá-nyokkal keres kimérési üzletben alkalmazást, vagy kisebb csapos ven-déglőt vagy feltűgyelői állást május 1-re. — Czim a kiadóban.

Bérbe adó Május 1 től a Posta-kert sarkán honvéd hu-szár laktanyával szemben lévő mintegy 1500 □ öl raktár telep, mely jeleg is faraktárnak használtatik. Értekezhetni **Berger Jenő építész** irodájában Széchenyi-utca 21.

Czimbalom tanítást legmagasabb fokig el fogadok. czim-balmot alaposan s tartósan hangolok. Szé-chenyi-utca 8. szám.

8 lóerejű eséplő garnitúra és eséplőgép, 3¹/₂ lóerejű locomobil.

24 czolos daráló malom, vetőgép, kettős eko, szecsavágó, körfűrészek, vasesztergapad, mo-sógépek, gummihengeres ruhafacsaró, perme-tezők, festéktörő gépek, egy nagy láncos csiga-készlet, esőkefék, szijkerékek fogasker-cek, malomkő, emelő daru, festődék részére ruhagözőlők, centrifugális ruhafacsaró, réz-műves üllök, ümolajozó üvegek, vascsigák, tábori furó, ventilátor fuvó, kutesó, külön-böző gépalkatrészek, egy és kétfelé nyíló vasajtók, ajtók és ablakok végkiárulás foly-tán jutányosan és kedvező feltételek mellett eladók Széchenyi-utca 5. sz. alatt. — Ugyanott e adó 7 és fél hold apafája melletti újföld tanyával és a Veres utca 9. sz. ház is.

Városi-bérházban egy 3 szo-bás lakás, fürdő szobával (áthelyezés miatt) május 1-től kiadó. Értekezhetni a Magyar lámpagyár üzletében.

Kiadó 1902 május 1-től a központ-ban Kossuth-u. 6. il-letőleg Sas-utca 3-ik számú házban az első emeleten egy 2 szobás garcon-lakás, gázlus-terekkel felszerelve. Ügyvédi irodának vagy orvosnak is nagyon alkalmas. Értekezhetni a házban, Boros Testvérek üzletében, vagy Kaszanyitzky Endre üzletében, Piacz-u. 57.

Uradalmi Tea-vaj minden-nap friss érkezés kilója 1.20 frt kapható. Czeglédy és Polgárnál.

Hol a jó és olcsó?
FAZEKAS KÁLMÁNNÁL
Hatvan-u. 4. sz. (Koszorus-ház.)

hol mindennemű földfesték és saját őrlésű olajfesték pillanat alatt száradó szoba-padló lakkok, firnisz, vékony és vastag asztalos enyv 38 kr. kilója s minden e szakmába vágó cikk olcsóbban mint bárhol a n. é közönség rendelkezésére áll.

CSAKIS

ékszer javítása, tisztítása vagy átalakítása a legolcsóbb árszámítás mellett gyorsan és pontosan eszközöltetik

Pintér Gusztávnál

Szent-Anna-u. 2. Készáruk nagy válasz-tékban kaphatók.

Megerkeztek

a legszebb tavaszi ujdonságok
női divatszövetekben
Bluz selymekben, Tennis, Chiné és De laene szövetekben, nap-ernyőkben

Szabó Lajos fiai cégénél,
Debreczen, Rózsater.

Kitünő borok

Vadász Emil ur termelése.

Asztali fehér 1 liter 24 kr.

Kadarka 1 „ 26 kr.

Mustos fehér 1 „ 32 kr.

Rizling 1 „ 32 kr.

Kapható:

VÁRAY JÓZSEF
kereskedésében Debreczen, városi bérház,
Piacz- és Simonffy-utca sarkán.

A legujabb

női ruhaszövetek, delain, ba-tist, zephir és mindenféle mo-sóruha-kelmék

óriási választékban

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
cégénél Debreczen, Kistemplom-bazár.

Olcsó fűszereket

és a legjobb állapotban levő fűszer bolti állványokat, mely rövid szakaszokban is szétszedhető, mindenféle hozzátartozó felszerelvényeivel külön-külön, bár-mily részletekben, vagy egytömegben, minden elfogadható áron azonnal eladó.

Tisztelettel:

Kondor M. J. és fia

Kossuth-utca 17. Simonffy-ház.

MŰVÉSZI KIVITELŰ

platin képek,
aquarellek vagy
olajfestmények

és általában a fényképészethez tartozó legkényesebb munkák (eltérőleg a vidéki fényképészek szokásaitól) itthon műtermekben készülnek.

Tekintettel erre, saját érdekében jól teszi, ha a megrendeléseket gyűjtő fő-városi és külföldi utazóknak nem ül fel és itt helyben is csak oly fényképészhez fordul, aki feladatának igazán meg is tud felelni.

NÉMETHI JÓZSEF fényképész, Piacz-u. 42. (Bidermann-féle ház.)